

[Morten Lange.]

nu har fået loven begrænset til, er overordentlig beskedne i antal. Jeg tror, det bliver nødvendigt at se i udvalget, hvis denne ordning skal fortsætte, at få disse undtagelsesbestemmelser udvidet noget, for jeg er helt sikker på, at statsstøtte og fritagelse for skat af jord, som i hovedsagen er erhvervet eller ligger hen med spekulationsformål, er umoralsk, og det bliver det høje ting nødt til at tage stilling til og gøre hvad det kan for at forhindre.

Jeg vil i den anledning gerne anholde det ærede medlem hr. Thisted Knudsens bemærkninger, som han nu har forsøgt at definere sig væk fra; oprindeligt fik vi et temmelig klart indtryk af, at det var hans agt at beskytte disse spekulanter. Det var nøjagtigt det, jeg var inde på. Det var det, jeg var inde på, at det skal være et alibi for, at det stadig væk er landbrugsjord, hvis man blot hælder en smule sennep i en gang imellem, så det dog kan se ud, som om det er dyrket. Vi har alt for mange af den slags tilsnigelser og omgørelser af loven i Danmark. Jeg er sikker på, at det, vi må lægge til grund, er, om der foreligger en faktisk spekulationshensigt, og om man har indtryk af, at den pågældende ejer beholder jorden for at kunne sælge den til en pris, som ikke har noget med landbrugsjord at gøre. Det er en sådan spekulationskonstatering, vi må ind på, inden vi går videre med spørgsmålet om skattelempelse.

Så bliver det formodentlig nødvendigt for mig lige at sige lidt om det spørgsmål om antallet af landbrug her i landet, som åbenbart er kommet ind i diskussionen. Jeg synes, det er forkert og dårligt gennemtænkt, når man diskuterer antallet af brug og vil lægge dem sammen og vil finde en mindstestørrelse. Det kommer da virkelig an på, hvad man vil benytte jorden til; før man ved det, kan det ikke nytte at snakke om, hvor store brugene skal være. Jeg synes, at den almindelige diskussion om, at der skal gå så og så mange hektar på et brug, må høre op. Vi må have en helt anden målsætning, før der er mening i at snakke om antallet af brug og om deres størrelse.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Holger Eriksen: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om regulering af den amtskommunale grundskyld af landbrugsejendomme i skatteåret 1964-65.

Lovforslaget (nr. 22) findes i tillæg A. sp. 161, fremsættelsen i tidenden sp. 107).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ove Hansen: Jeg skal ikke knytte mange bemærkninger til dette lovforslag; det svarer jo i nogen grad til det lovforslag, vi lige har behandlet her.

Det foreliggende lovforslag vedrører udelukkende den amtskommunale grundskyld. Ifølge den kommunale ejendomsskattelov gives der amtskommunerne et årligt stats-tilskud til nedsættelsen af den amtskommunale grundskyld af landbrugsejendomme. Nedsættelsen omfatter enhver ejendom, der helt eller delvis er noteret som landbrugs-ejendom. I foråret vedtog vi her i det høje ting en ændring af loven om vurdering og beskatning til staten af faste ejendomme, en ændring, der gik ud på, at landbrugs-ejendomme, der er beliggende inden for områder, der er omfattet af en godkendt byudviklingsplan, og som sælges til en pris, der ligger 75 pct. eller mere over ejendoms-værdien, ikke skal vurderes efter den særlige regel om ansættelsen af grundværdien for landbrugsejendomme — det er den såkaldte bondegårdsregel — men udelukkende på grundlag af grundens værdi i handel ogandel. Ministeren nævner i sin fremsættelsestale, at det ville være i modstrid med formålet med ændringerne, dersom de ejendomme, der bliver vurderet efter de nye regler, skulle nyde godt af statens tilskud til nedsættelse af den amtskommunale

[Ove Hansen.]

grundskyldpromille. Jeg er fuldt ud enig i ministerens betragtninger, så meget mere som virkningen af dette lovforslag bliver, at de landbrugsejendomme, der er berettiget til at få del i statstilskuddet, vil kunne opnå en større nedsættelse af grundskyldpromillen.

Jeg finder, at det er et rimeligt lovforslag, den højtærede indenrigsminister her har fremsat, og jeg kan udtale, at mit parti meget gerne vil medvirke til lovforslagets gennemførelse.

Thisted Knudsen: Der er jo en vis sammenhæng mellem det lovforslag, vi behandlede før, og det lovforslag, vi behandler nu. Jeg kan egentlig henvise til de bemærkninger, jeg har gjort om det forrige lovforslag, idet jeg synes, at de også dækker vor opfattelse af dette lovforslag.

Men nu da jeg har mulighed for at sige et par ord til kommunernes minister, den højtærede indenrigsminister, vil jeg nævne et spørgsmål, der ligger mig på sinde; det er noget, der er aktuelt, og det har i virkeligheden også forbindelse med denne lovgivning; det er kommunernes jordkøb. Vi er alle sammen klar over, at kommunerne er nødt til at købe jord; vi er også klar over, at man må købe jord til et stykke ud i fremtiden; men det, der er problemet, er efter min mening: hvor langt ud i fremtiden skal man disponere? Selv den jord, man køber i dag, og som man måske skal bruge om 15-20 år, er ikke billig, og det er et spørgsmål, som efter min opfattelse trænger sig på — det kan også gælde Ballerup-Måløv kommune — om man ikke fra indenrigsministeriets side burde foranledige en drøftelse med de kommunale organisationer om nogle retningslinjer for disse jordkøb. Det er urimeligt, hvis man disponerer langt ud i fremtiden og pålægger skatteyderne store ofre for at ligge med noget meget dyr jord, som kommunen måske slet ingen interesse har af. Jeg vil blot henstille til den højtærede indenrigsminister at have opmærksomheden henvendt på dette område; jeg tror, at en forhandling med kommunerne ville være formålstjenlig.

H. C. Tofft: Det lovforslag, som den højtærede indenrigsminister har fremsat,

er skåret over samme læst som finansministerens forslag. Det drejer sig om indskrænkning i kredsen af landbrugsejendomme, der skal have den i lov om beskatning til kommunen af fast ejendom fastsatte nedsættelse af de amtskommunale grundskatter på landbrugsejendomme, som betales af staten, når landbrugets forrentningsprocent i det foregående år har været under 4,5. Den højtærede indenrigsminister henviser ligesom sin kollega finansministeren til den i denne sommer gennemførte ændring i loven om vurdering og beskatning til staten af faste ejendomme som begrundelse for forslaget. Det beløb, der stilles til rådighed fra statens side, ændres ikke; det skal være 1,2 mill. kr. for hver promille, forrentningsprocenten er under 4,5, og det kan højst andrage 54 mill. kr. Men da kredsen af de ejendomme, der skal have denne lettelse, bliver mindre, og da beløbet, der er til rådighed, er det samme, må konsekvensen blive, at det beløb, der er hensat på finansloven til nedsættelse af landbrugets resterende amtsskatter, ikke anvendes i fuldt omfang.

Jeg ville i den anledning have spurgt den højtærede landbrugsminister, som jo ikke er til stede, om det var hensigten at søge at anvende de tiloversblevne midler til andet formål inden for landbrugserhvervet, idet jeg i sin tid forstod det sådan, at i henhold til den såkaldte helhedsløsning skulle landbruget have inden for en beløbsramme, som man da gjorde op, og som bl. a. omfattede det beløb, der var hensat på finansloven. Hvis det ikke er landbrugsministerens hensigt at søge de sparede midler anvendt på anden måde til landbruget, vil det reelt sige, at landbruget nu får en nedsættelse af beløbsrammen i helhedsløsningen, medens andre, ofte bedre stillede, fik indkomstforøgelser ved helhedsløsningen.

Det ærede medlem hr. Ove Hansen sagde, at kredsen af landbrugere, der fik disse midler, nu blev indskrænket så betydeligt, at der blev en større nedsættelse til de pågældende ejere, der skal have nedsat deres ejendomsskat. Det er rigtigt efter dette forslag, men når vi tager det med, som den højtærede finansminister har forsøgt at få bevilget på finansloven, vil det reelt sige, at de får samme nedsættelse som før,

[H. C. Toft.]

altså ikke en større nedsættelse. Jeg ville have rejst spørgsmålet over for den højtærede landbrugsminister, men det er jo muligt, at den højtærede indenrigsminister kan svare på det.

Ud fra de samme synspunkter, som jeg fremdrog under behandlingen af finansministerens lovforslag, ønsker jeg en udvalgsbehandling også af dette forslag.

Jeg skal til slut understrege, at det gennem mangfoldige år har været konservativ politik at søge landbrugsejendommene fritaget for amtsbeskatning, og at vi derfor også nøje har undersøgt konsekvensen af den indskrænkning, der finder sted i kredsen af ejendomme, der skal fritages for beskatning, og om det er rimeligt at foretage denne indskrænkning.

Aage Fogh: Jeg kan anbefale det foreliggende lovforslag, og jeg benytter lejligheden til at sige, at det, at sagen skal behandles i 2 lovforslag, viser i og for sig, hvor indviklet vor beskatning af fast ejendom er. Det måtte være rimeligt at finde frem til en sådan form, at vi kunne få samling på det.

Det ærede medlem hr. Thisted Knudsen gjorde nogle bemærkninger, som interesse-rede mig meget. Det ærede medlem sagde: kommunerne må købe; det erkender vi alle sammen. Hvis vi alle sammen erkender, hvad jeg mener er rigtigt, at kommunerne simpelt hen er tvunget til at skulle købe jord for at få en fornuftig udvikling af byerne, må vi vel også kunne blive enige om at skaffe kommunerne et rimeligere grundlag at købe på end det, de har i dag, hvor den eneste mulighed for køb er at give, hvad sælgeren forlanger, selv om det er 6-8 mill. kr., som det var for gården ude ved Hedehusene, eller det er 3 mill. kr., som det var for gården nede ved Tåstrup. Vi kan diskutere, om det skal gøres under den ene eller anden form; men når vi erkender, at kommunerne skal købe jord, må vi finde en anden form end den, der gælder nu.

Morten Lange: Jeg skal af gode grunde afholde mig fra at tage en generaldiskussion om jordlovene eller om eng- og flængjorden ved Roskilde og nøjes med at sige i

tilknytning til lovforslaget, at så vidt jeg kan bedømme det, er dets eneste relle indhold, at det indskrænker kredsen af dem, der skal nyde godt af den pågældende skatterefusion, til at omfatte de egentlige landbrugere, eller i hvert fald hældes nogle af spekulationsejendommene ud. Derfor kan jeg være noget mere velvilligt indstillet over for dette lovforslag end over for det foregående.

Det vil dog — også i konsekvens af, hvad jeg sagde før — være rimeligt, at vi i udvalget undersøger, om vi ikke kan få endnu mere af spekulationsjorden ud af lovforslaget. Det skulle kunne lade sig gøre at finde kriterier, hvorefter disse skatterefusioner kun kommer egentlige landbrugere, som ikke har spekulationshensigter, til gode, og det kunne jo ske, at vi kunne finde lykkelige løsninger af den slags i udvalget. I så fald har vi efter min opfattelse også fået fat i den rigtige ende af denne lovgivning, og jeg håber, vi kan nå et resultat af den art.

Mose Hansen: På mit partis vegne kan jeg anbefale lovforslaget om lettelse af den amtskommunale grundskyld for landbrugs-ejendomme. Dog vil jeg gerne henstille til udvalget at undersøge, hvor mange ejendomme, som ikke kan få denne fritagelse, det kommer til at dreje sig om.

Jeg vil samtidig gerne sige, at jeg betragter dette lovforslag og det foregående som udtryk for, at regeringen har opdaget, at beskatningen af landbrugsjord er uhensigtsmæssig; den er meget urimelig; den er ikke i takt med udviklingen, og derfor bør den afskaffes.

Af disse grunde kan mit parti anbefale det foreliggende lovforslag.

Indenrigsministeren (Lars P. Jensen): Den debat, der har fundet sted i forbindelse med dette lovforslag, giver mig ikke anledning til mange bemærkninger.

Dog vil jeg gerne sige til det ærede medlem hr. Mose Hansen, at jeg tror, det ærede medlem har misforstået lovforslaget. Dette lovforslag giver ikke landbruget yderligere tilskud. Det er en ordning, der har bestået i adskillige år. Dette er reelt en indskrænkning af det antal brug, der kan få fordel af de penge, der gives fra statens side.

Det ærede medlem hr. Thisted Knudsen

[Indenrigsministeren.]

sagde, at tiden var moden til, at der blev taget en drøftelse med kommunerne om kommunernes jordkøb. Jeg er enig med det ærede medlem, og jeg har taget anledning til at få denne drøftelse med kommunerne, ligesom jeg vil tro, at der bliver rig lejlighed til at drøfte det her i tinget, når jeg i løbet af — jeg kan ikke sige det helt nøjagtigt — en måned eller halvanden fremsætter lovforslag om kommunernes jordkøb, tilbudspligten eller en erstatning for den forkøbsret, som blev stemt ned ved folkeafstemningen. Jeg vil inden denne fremsættelse tage en drøftelse med kommunerne om kommunernes jordkøb, også i relation til dette lovforslag.

Jeg kan ikke svare helt konkret på det ærede medlem hr. H. C. Tofts spørgsmål angående landbrugets rationaliseringsfond om, hvorvidt de penge, der bliver til rest, når der bliver færre ejendomme, skal udloddes på anden måde, men jeg vil gøre landbrugsministeren opmærksom på det. Jeg vil imidlertid mene, at sådan må det være, fordi det beløb, vi fra indenrigsministeriet i kraft af denne lov, skal vi sige udlodder til landbruget, jo er elastisk. Derfor må også det andet beløb kunne ændres. Jeg skal i hvert fald gøre landbrugsministeren opmærksom på det, så at vi ikke løber galt i det spørgsmål.

Jeg har ikke flere bemærkninger og takker for den i øvrigt velvillige behandling.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Ove Hansen: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til det udvalg, som tinget har besluttet at nedsætte angående forslag til lov om fritagelse for grundskyld til staten samt grundstigningsskyld for skatteåret 1964-65 af landbrugsejendomme.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Formanden: Der er ikke mere på dagsordenen.

Indfødsretsudvalget har afgivet betænkning over forslag til lov om indfødsrets meddelelse m. v. Eksemplarer vil blive omdelt.

Medlem af folketinget Anker Lau har meddelt mig, at han ønsker til udenrigsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Mener udenrigsministeren, at tilkendegivelsen fra USAs præsident om, at forestående hvedetransporter til Sovjetunionen søges forbeholdt amerikansk tonnage, er i overensstemmelse med den den 30. juli 1961 ikrafttrådte venskabs-, handels- og søfartstraktat mellem kongeriget Danmark og Amerikas Forenede Stater, artikel XIX?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommande spørgetid.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 25. oktober, kl. 13 med følgende dagsorden:

1) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om ændring i lov om handel med samt tilvirkning og besiddelse af våben m. v.

2) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om ændringer i skifteloven og forslag til lov om ændring i lov om afgift af arv og gave.

3) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om fritagelse for grundskyld til staten samt grundstigningsskyld for skatteåret 1964-65 af landbrugsejendomme

og

forslag til lov om regulering af den amtskommunale grundskyld af landbrugsejendomme i skatteåret 1964-65.

4) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring i lov om bunden opsparing for skatteåret 1963-64.

[Formanden.]5) *Første behandling af:*

Forslag til lov om biografer.

6) *Første behandling af:*

Forslag til lov om udvidelse og ombygning af institutionerne ved forsørgscen-
tret for Sydøstjylland m. v. (Brejning).

7) *Første behandling af:*

Forslag til lov om anlæg af en tunnelfor-
bindelse under Limfjorden ved Ålborg
med tilsluttende motorvejsanlæg.

Mødet hævet kl. 15¹⁰.

12. møde.

Fredag den 25. oktober kl. 13.

Formanden: Medlemmer af folketinget Vivike, Erik A. Jensen, Morten Lange, Aksel Larsen og Kai Moltke har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om statsinstitutioners undladelse af at indkøbe varer fra Den sydafrikanske Union.

Under henvisning til, at husmand Richard Bech, Hunseby pr. Maribo, er afgået ved døden, anmoder landbrugsministeren i skrivelse af 24. d. m. om, at der må blive valgt et nyt medlem af statens jordlovsudvalg for tiden indtil 31. oktober 1964, idet opmærksomheden samtidig henledes på, at ingen kan vælges til hvervet efter at være fyldt 70 år.

Skriftlig fremsættelse af forslag.

Ordføreren for forslagsstillerne (Vivike):
Jeg skal hermed fremsætte *forslag til folketingsbeslutning om statsinstitutioners undladelse af at indkøbe varer fra Den sydafrikanske Union.*

Der er en betydelig risiko for, at en fortsættelse af racepolitikken i Den sydafrikanske Union vil ende med krig. Verwoerdregimet lader fortsat hånt om henstillinger fra FN om ophør af apartheidpolitikken. Alle kræfter bør forenes om at bringe dette umenneskelige barbari til ophør. Boykot af sydafrikanske varer kan medvirke hertil, og store dele af den danske befolkning deltager da også i en sådan boykot, medens det desværre hidtil har været sådan, at statens organer benytter sydafrikanske produkter, hvilket praktisk og moralsk er en svækkelse af boykotpolitikken. Derfor bør folketinget beslutte, at regeringen skal gøre sit til, at statsinstitutioner ikke støtter den sydafrikanske regering ved at købe varer fra Sydafrika, så længe den umenneskelige race-diskrimination opretholdes.

Den første sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om ændring i lov om handel med samt tilvirkning og besiddelse af våben m. v.

Valgt blev: *Søgaard, Gerholm, Thomas Have, Hjortnæs, Evald Kristensen, Johan Nielsen, Orla Pedersen, Kaj Rasmussen, Aage Fogh, Østergaard, Peter Larsen, Helga Pedersen, Raunkjær, Jørgen Jensen, Foss, Ellen Strange Petersen og O. Mathiasen.*

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:

Forslag til lov om ændringer i skifteloven og forslag til lov om ændring i lov om afgift af arv og gave.